

РЕШЕНИЕ

№ 4447

гр. София, 10.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разглежда дело номер **6213** по описа за **2024** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от процесуалния си представител юрк. Д., срещу решение № 1528 от 31.03.2024 г., постановено по НАХД № 153 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 105 – ти състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН] от 11.06.2021 г., издаден от АПИ, с който на „ПИМК“ ООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. ал. 3 и вр. чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за нарушение на материалния закон - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Оспорват се изводите на съда, че за нарушение на чл. 179, ал. 3б ЗДвП не е предвидена възможност за издаване на електронен фиш. Твърди се, че буквалното тълкуване на правната норма е довело до постановяване на неправилно решение. Нормата на чл. 189ж ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се

отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с неизплащане на дължимите пътни такси. Излага подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението. Според касатора процесния ЕФ съдържа всички изискуеми от тази разпоредба реквизити. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде потвърден ЕФ.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се представява.

Ответникът – „ПИМК“ ООД, чрез адв. К. и адв. Т., в представен отговор по жалбата, взема становище за нейната неоснователност, като счита решението на СРС за правилно и законосъобразно. Навежда доводи и за други нарушения при издаване на ЕФ, непосочени в решението на СРС, включително маловажност по чл. 28 ЗАНН. Пзовава се и на европейското законодателство в тази насока с твърдения, че националната правна уредба не съответства на Директива 1999/62/ЕО и на приложимите актове от правото на ЕС - Регламент за изпълнение /ЕС/ 2020/204, респективно 2009/750/ЕО: Решение на Комисията от 6 октомври 2009 г. В допълнителна молба-становище посочва, че при съобразяване на задължителното тълкуване на съюзното законодателство – решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/23 на СЕС се налага изводът, че процесният ЕФ е издаден и в противоречие с принципа на съразмерност. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, двадесет и седми касационен състав, намира, че жалбата е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 11.06.2021 г., в 07:03 часа, е установено нарушение № С555В2А4АС0А0В9ВЕ053011F160А62С6 с ППС – товарен автомобил И. АД 410 Т, с рег. [рег.номер на МПС], с техническа допустима максимална маса 41000, брой оси 4, екологична категория Евро 6, без ремарке, в [община], за движение по път А-6 км 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото ППС изцяло не е заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП), тъй като няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването.

Нарушението било установено с устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП, намиращо се на път А-6 км 50+427.

За нарушението е направен снимков материал, въз основа на който на дружеството „ПИМК“ ООД бил издаден от АПИ, ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП № [ЕГН] от 11.06.2021 г. С ЕФ, на основание чл. 10б, ал. 5 ЗП, на дружеството е определено да заплати такса в размер на 119 лева.

В ЕФ е посочено, че дружеството може да се освободи от административнонаказателна отговорност, ако в 14-дневен срок от получаване на ЕФ, заплати компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 ЗП, в размер на 750 лева. При плащане на компенсаторната такса в срок, ЕФ ще бъде анулиран.

Направена е проверка относно собствеността на ППС, от която е установено, че

същото е собственост на „ПИМК“ ООД.

Издаден е ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № [ЕГН] от 11.06.2021 г., от АПИ, с който на „ПИМК“ ООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП.

Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени ЕФ. Приел, че не е спазена процедурата, предвидена в закона, за ангажиране на административнонаказателната отговорност на дружеството. Това е така, защото ангажирането на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП е недопустимо. Законодателят не е предвидил възможност да бъде издаван ЕФ за това нарушение, като същото е следвало да се санкционира, като първо бъде съставен акт за установяване на административно нарушение, а в последствие – наказателно постановление. Отделно от това СРС е приел, че формулираното в електронния фиш административнонаказателно обвинение е неясно, тъй като не е посочено какъв е бил размерът на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, както и по какъв начин същата е била изчислена. Според СРС липсата на конкретно посочване на размера на дължимата тол такса за конкретното ППС с ясно описание на начина на формирането ѝ е ограничило правото на жалбоподателя да разбере в пълнота фактическите предели на вмененото му нарушение, като узнае какъв размер на такса не е заплатил и защо се приема, че дължи такса именно в този размер. От мотивите на решението става ясно, че от бордовото устройство, с което е бил оборудван влекачът, по неизяснени причини не са били подадени данни относно изминатия път на процесните дата и място, съответно и дължимата тол такса не е била изчислена и заплатена.

По тези съображения, подробно мотивирани, СРС е отменил ЕФ като издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл. 187а, според който при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя – каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена

санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя мотивите на въззивната инстанция, че законодателят е предвидил в разпоредбата на чл. 189ж, ал.1 ЗДвП възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, поради което издаденият електронен фиш за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. Безспорно е, че новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, с която е допълнено, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“ е влязла в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че не съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за това към момента на съставянето му.

Така, съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Посочената разпоредба постановява, че за административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят актове за административни нарушения, както и компетентността на органите, които ги съставят.

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлече и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, а тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се

отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ, към датата на извършване на нарушението, за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Законодателят ясно и категорично е предвидил с един и същи закон, че установяването на конкретно нарушение става чрез съставяне на АУАН, а за друго, също така конкретно посочено нарушение може да се състави ЕФ. При това положение е недопустимо да се допълва съдържанието на законова разпоредба, предвиждаща административнонаказателна отговорност с аргументи от съдържанието на норми, уреждащи правомощията на държавни органи. Не може да обоснове съставянето на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б и препратката за влизане в сила на електронните фишове, съдържаща се в чл. 189ж, ал. 7 ЗДвП, след като в ал. 1 на нормата не е предвидена възможност за съставяне на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП (в сила към датата на издаване на процесния ЕФ). След като цели административнонаказателна репресия, законодателят следва да бъде ясен, конкретен и точен при създаването на правните норми.

Правилно, в процесния случай, освен това районният съд е констатирал, че не са посочени данни за това какво е било конкретното изминато разстояние и тол-сегментите, в които процесното ППС е навлязло. Неясното описание на нарушението не позволява да се определи размерът на дължимата пътна такса и не става ясно как е бил определен този размер.

За пълнота на изложението, следва да бъде посочено, като самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационната инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Не са налице твърденията от касатора за нарушения, допуснати от СРС при тълкуването и прилагането на закона. Поради това, правилни са изводите на СРС, че е налице нарушение на процесуалните правила при издаването на процесния ЕФ.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на адвокатско възнаграждение е основателна, като съобразно представените по делото доказателства разносните са в размер на 420 (четиристотин и двадесет) лева - договорено и заплатено по банков път адвокатско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1528 от 31.03.2024 г., постановено по НАХД № 153 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 105 – ти състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „ПИМК“ ООД разноси в размер на 420 (четиристотин и двадесет) лева адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ